

Asia: VN/1752/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen täydentämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Laki jätelain muuttamisesta ja pykäläperustelut

9 §. Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

-

22 §. Valtion viranomaiset

-

24 a §. Markkinavalvonta

-

25 §. Muut valvontaviranomaiset

-

46 §. Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

-

48 §. Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

-

52 §. Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi ja jätteen synnyn ehkäisemiseksi

-

55 §. Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

-

61 §. Eräiden tuotteiden tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä vaadittava vakuus

-

63 §. Tuottajayhteisön toiminta

-

63 a §. Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen

-

66 a §. Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

-

68 §. Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

-

101 §. Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

-

102 §. Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

-

122 §. Tiedonsaantioikeus

-

126 §. Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

128 §. Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

144 §. Maksut

-

Laki verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain 1 ja 17 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut

1 §. Digitaalisten palvelujen koordinaattori ja muut toimivaltaiset viranomaiset

-

17 §. Eräiden verkkoalustojen tarjoajien seuraamusmaksut

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 23 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut (HE-luonnos luku 7)

23 § Markkinavalvonta

Muut kommentit

Mahdolliset muut kommentit HE-luonnokseen

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kunnan elintarvikeviranomaiselle uusia tehtäviä. Jätelain 24 a §:ään ehdotettava uusi momentti koskisi pakkausasetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdan a-c alakohtien mukaista valvontaa eli muovista valmistettujen kontaktimateriaalipakkausten kierrätysmateriaalin vähimmäisprosenttiosuuden valvontaa. Jätelain 25 §:n uusi 3 momentti koskisi majoitus- ja ravitsemisalalla mukaan otettavien ruoka- tai juomapakkausten uudelleenkäyttötarjontaa koskevan velvoitteen valvontaa. Uudelleen käytön valvontaan saattaisi sisältyä mm. kuluttajien tiedottamista koskevien kylttien valvontaa, uudelleen käytettävien pakkausten hinnoittelua ja uudelleenkäytön osuutta.

Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle ei tule lisätä uusia lakisääteisiä tehtäviä. Elintarvikevalvontaan liittyvät vaatimukset ovat muodostuneet Ruokaviraston ohjauksen myötä hyvin laajoiksi, eikä niitä ole mahdollista nykyisellään täysimääräisesti noudattaa. Valtakunnallisessa Oiva-ohjeistuksessa, mihin tarkastukset perustuvat, on nykyisellään 70 eri tarkastettavaa kohtaa yksityiskohtaisine vaatimuksineen. Tarvetta olisi enemmän karsia tarkastettavia asioita kuin lisätä niitä.

Uudet tehtävät eivät ole suoraan yhdistettävissä samoissa kohteissa tehtävään valvontaan, vaan uudet tehtävät lisäisivät kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen resurssitarvetta valvonnan, neuvonnan ja uuteen lainsäädäntöön liittyvän osaamisen kehittämisen ja ylläpitämisen kautta.

Hallituksen esityksessä ei ole esitetty arviota kunnan elintarvikevalvontaan kohdistuvasta lisäresurssitarpeesta. Helsingissä valvontakohderekisterissä on 5528 valvontakohdetta, joista n. 70 % on elintarvikkeiden tarjoilupaikkoja ja 76 kontaktimateriaalitoimijaa. Helsingin elintarvikevalvontaan kohdistuva lisäresurssitarve olisi todennäköisesti vähintään yksi henkilötyövuosi riippuen tehtävän toteuttamistavasta.

Pakkausmateriaalien markkinavalvontaviranomaisen tehtävien sijoittaminen kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle ei ole tarkoituksenmukaista, kun valvonta kuuluu muuten Tukesille. Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle kuuluu kontaktimateriaalien valvonta, mutta käytännössä valvonnassa tukeudutaan hyvin paljon Ruokaviraston asiantuntemukseen, koska valvonnan edellyttämän erityisosaamisen kerryttäminen ja ylläpitäminen on yksittäisessä valvontayksikössä haastavaa. Hallituksen esityksessä on myös ristiriita maksujen osalta, kun kunnan elintarvikeviranomaisen voisi periä valvontamaksun myös siltä osin, kun se suorittaa valvontaa markkinavalvontaviranomaisena ja valtion viranomaisen tekisi samaa valvontaa verovaroin. Toimijat joutuisivat täten eriarvoiseen asemaan riippuen siitä, mikä viranomaisen toimii markkinavalvontaviranomaisena.

Hallituksen esityksen mukaan noutoruoka- ja juoma-alan uudelleentäyttöä koskeva valvonta edellyttäisi elintarvikevalvonnan Vati- valvontatietojärjestelmään uusia osioita, jotta raportointi voidaan eriyttää elintarvikevalvonnasta. Valvonta, ohjeistus ja siihen liittyvät kirjaukset tulisivat siten lisäämään elintarviketarkastukseen kuluvaan aikaan. Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle esitetään mahdollisuutta periä maksu uudelleentäyttövelvoitteen valvonnasta. Käytännössä valvontamaksu olisi vaikeasti eroteltavissa elintarvikelain mukaisista valvontamaksuista eikä korvaisi uuden tehtävän vaatimaa osaamista ja sen ylläpitoa.

Valvontamaksujen keräämisen mahdollisuudesta huolimatta elintarvikeviranomaiselle säädettyjen uusien tehtävien kustannukset tulee korvata kunnille täysimääräisesti. Uudet vaatimukset lisäävät myös toiminnanharjoittajien neuvonnan tarvetta, josta syntyneitä kustannuksia ei voi kattaa valvontamaksuilla.

Salminen Kaarina

Helsingin kaupunki - Pormestari 24.3.2026 § 11